

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2014. gada 8.janvārī

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

218. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, J.Dambis, D.Baltiņa, J.Asaris, I.Staša – Šaršūne, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Purmale. Nepiedalās: A.Cinis, J.Zilgalvis
Konsultanti:
V.Cielava – jurists;
U.Bratuškins – Rīgas Tehniskā universitāte;
V.Mačiņa – VKPAI
G.Princis – Rīgas pilsētas arhitekta birojs
Projektu pārstāvji:
U.Šēnbergs, – projekts „Dzīvojamās ēkas Peldu ielā 17 pārbūves priekšlikums”;
R.Zariņš – projekts „Ēkas Dzirnau ielā 109 rekonstrukcijas iecere”;
D.Lokmane, A.Vasiļjeva – projekts „Zemes gabala Riharda Vāgnera ielā 14 sadale”
J.Lejnieks – žurnāls „Latvijas Arhitektūra”

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: B.Mūrniece

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 218.sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

B.Mūrniece informē Padomi par saņemtajiem A.Vaheres iesniegumiem ar lūgumu izsniegt 217.sēdes ierakstu kā pierādījumu sēdē notikušajām sarunām.

Padome apstiprina sēdes darba kārtību ar papildinājumu – A.Vaheres iesniegumu izvērtēšana.

2.

Padomes 219.sēde

Padome nolemj 219. sēdi sasaukt 2014.gada 22. janvārī plkst. 15:00.

3.

Par A.Vaheres iesniegumiem.

B.Mūrniece informē Padomi par saņemtajiem A.Vaheres iesniegumiem ar lūgumu izsniegt 217.sēdes ierakstu kā pierādījumu sēdē notikušajām sarunām.

J.Dambis: Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes darbu reglamentē Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums, kā arī Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumi “Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības padomes nolikums”. Ir jābūt protokolam. Ja tos vērtējam, tad varam uzskatīt, ka labā nozīmē atšķiramies no citām padomēm, ka protokoli ir bijuši laikā, tie atspoguļo diskusiju, svarīgākos argumentus un ļoti precīzi – lēmumu. Protokols tiek gatavots sēdes laikā, padome ir piekritusi, ka protokolētājam precīzāka dokumenta sagatavošanas nolūkos ir tiesības veikt ierakstu, bet nevienā normatīvajā aktā nav paredzēts gatavot un saglabāt audio vai video ierakstus. Tam arī nav piešķirts nekāds finansējums. Uzskatu, ka līdzšinējā Padomes norises kārtība ir iespēju robežās pietiekami optimāla. Ja vēlamies Padomes darbu fiksēt detalizētāk, tad esošās kapacitātes ietvaros Inspekcija to nevar nodrošināt. Arī šīs funkcijas nodrošināšanai nav papildu

finansējuma. Tāpat Padomes locekļi nekad nav saņēmuši arī atalgojumu. Līdz šim, ja ir bijis ieraksts, tas kalpo īsu brīdi līdz protokola sagatavošanai, pēc tam to izdzēšot. Lielā daļā gadījumu sēdes protokols tiek sagatavots uzreiz un ieraksti netiek izmantoti. Uzskata, ka protokoli ir pilnvērtīgi, labā valodā un sēdi atspoguļo pietiekami. Ja gribam kardināli ko mainīt, vispirms jāveic izmaiņas normatīvajos aktos. Šobrīd tiek pildītas normatīvo aktu prasības.

V.Mačiņa: šobrīd audio ieraksta nepieciešamība normatīvajos aktos nav minēta. Ja Padomes ieskatā tas ir nepieciešams, jāveic izmaiņas Ministru kabineta noteikumos.

D.Baltiņa: uzskata, ka Padomes sēžu ierakstu pieprasīšanai nav pamata, jo ierakstu veikšana normatīvajos aktos nav noteikta.

I.Tapiņa: Inspekcijas iepriekš sagatavotā atbilde ir korekta un situāciju izskaidrojoša. Padome nevar izsniegt to, kā nav.

G.Princis: Arī arhitekta kolēģija šobrīd gatavo protokolu ar diskusijas gaitu un galvenajiem lēmumiem, līdzīgi kā šajā Padomē. Uzskata, ka būtiskas izmaiņas šādā sistēmā nav nepieciešamas. Katrs var piedalīties šajā sēdē, to ierakstīt, ja nepieciešams – filmēt un vēlāk izmantot kā argumentus. Mēs varam minēto jautājumu izskatīt vēlreiz, ja kādam nav bijusi iespēja piedalīties. Ir daudz citu veidu, kā rast risinājumu un nebirokratizēt jau esošo sistēmu.

Padome pieņem zināšanai iesniegumu un skaidrojumus, kā arī vienojas, ka turpmākajā Padomes norises organizēšanā izmaiņas nav nepieciešamas.

4.

Par Rīgas starptautiskās autoostas 19.12.2013 iesnieguma Nr. 2-3/188 iekļaušanu Padomes 219. sēdes darba kārtībā

B.Mūrniece informē, ka Padome saņēmusi iesniegumu no AS „Rīgas Starptautiskā autoosta” ar lūgumu atcelt 214.sēdes lēmumu un jautājumu izvērtēt atkārtoti.

J.Dambis: Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likumā kā viena no saglabājamām vērtībām noteiktas vēsturiskās ūdenstece un ūdenstilpes, savukārt MK 08.03.2004. noteikumos nr. 127 „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi” kā Rīgas vēsturiskā centra un tās aizsardzības zonas viena no nozīmīgākām saglabājamām kultūrvēsturiskām vērtībām definēts Rīgas pilsētas kanāls, tātad arī Kārlļa baseins. Normatīvie akti skaidri nosaka, ka Kārlļa baseinu nedrīkst samazināt. Padome ar savu lēmumu rekomendēja, kā autoostas ieceres un vajadzības realizēt arhitektoniski kvalitatīvi.

I.Staša – Šaršūne: likums un pašvaldības saistošie noteikumi ieceri realizēt neļauj, tāpēc uzskata, ka būtu jāņem vērā Padomes viedoklis, kas pausts iepriekš pieņemtajā lēmumā. Atkārtota skatīšana nebūtu nepieciešama.

A.Lapiņš: uzskatu, ka lēmums nemainīsies, tāpēc atkārtota skatīšana nav nepieciešama.

J.Asaris: varbūt iesniedzējiem ir papildus argumenti, tāpēc uzskata, ka jādod iespēja tos paust.

D.Baltiņa: Ja ir radušās neskaidrības, tās svarīgi vēlreiz izrunāt, tāpēc aicina jautājuma izvērtēšanu iekļaut nākamās sēdes darba kārtībā.

Padome balso par lēmumu: iekļaut 219.sēdes darba kārtībā Rīgas starptautiskās autoostas 19.12.2013 iesnieguma Nr. 2-3/188 izvērtēšanu.

Par – 7: A.Kronbergs, I.Staša – Šaršūne, I.Tapiņa, I.Purmale, D.Baltiņa, J.Dambis, J.Asaris;
Pret – 1: A.Lapiņš;
Atturas – 0

Padomes lēmums: leklaut 219.sēdes darba kārtībā Rīgas starptautiskās autoostas 19.12.2013 iesnieguma Nr. 2-3/188 izvērtēšanu.

5.
Dzīvojamās ēkas rekonstrukcija Elizabetes ielā 12
(terašu pieļaujamība pagalma puses jumta stāva izbūvē);
Iesniedzējs: J.Norde, SIA „Sarma & Norde Arhitekti”

Ziņo: Projektētāja pārstāvis informē par projekta ieceri

Padomes locekļi un eksperti izsakās par ieceri:

D.Baltiņa: nevar runāt par terašu pieļaujamību, ja iepriekš nav runāts pat par jumta stāva izbūvi. Vieta ir tik īpaša un unikāla, ka šāda iecere nav pieļaujama. Jādara viss, lai saglabātu oriģinālos bēniņus. Ielas pusē ir plānota jumta logu izbūve. Šai ēkai ir vitāli nepieciešams saglabāt vērtības, tāpēc arī jumta logi ielas pusē nebūtu pieļaujami.

A.Lapiņš: ēka ir saglabājusi oriģinālo jumta slīpumu. Šādas ieceres ir skatītas vairākkārt Padomē un atbalstītas gadījumos, ja arhitektoniskais risinājums uzlabo ēkas vērtību. Šajā gadījumā arhitektoniskais risinājums nav kvalitatīvs.

J.Dambis: ēka ir ļoti vērtīga un plānojuma dokumentos atzīmēta kā potenciāls valsts aizsargājams kultūras piemineklis. Tāpēc izmaiņu ieceres jāvērtē ar lielāku uzmanību. Ja runājam par ēku kā kultūras pieminekli, jācenšas pēc iespējas vairāk to saglabāt autentiskā izskatā. Pārveidojumi pieļaujami, ja tas ir vienīgais veids, kā saglabāt kultūras pieminekli. Šajā gadījumā nav spēcīgu argumentu ieceres atbalstīšanai. Arī arhitektoniskais risinājums pievienotu vērtību ēkai nedos.

G.Princis: mantojuma vērtību saglabāšanas aspekti ir jāņem vērā, tomēr uzskata, ka principāli jumta apjoma palielināšana un terašu izveidošana pilsētvidei ir pieļaujama.

I.Purmale: jumta pacelšanu var atbalstīt. Terases izveidošana gan ir diskutabla. Vairāk atbalstītu apjomu bez terases.

I.Tapiņa: piedāvātais risinājums nepārliecina, lai to atbalstītu.

U.Bratuškins: ir svarīgi saglabāt kultūras pieminekli ar prioritāti – iespēju plašai sabiedrībai novērtēt autentiskās substances vērtības. Tomēr jāatzīst, ka šajā jautājumā nav bijusi konsekvence – dažkārt līdzīgas izmaiņas tiek atbalstītas, dažkārt nē. Konkrētā iecere ir risināta diezgan inteligēnti, tāpēc iesaka iespēju robežās to atbalstīt.

J.Asaris: šajā gadījumā bēniņu paaugstināšana būtu pieļaujama. Šobrīd gan trūkst papildus argumentu un pārliecības, ka tiks saglabātas ēkas citas kultūrvēsturiskās vērtības.

V.Brūzis: uzskata, ka Padomei jāatbild uz jautājumiem, vai var paaugstināt un kādā veidā, pirms tam noskaidrojot ēkas kultūrvēsturisko vērtību – vai pagalma fasāde ir vērtīga? Terašu veidošana ir pašmērķīga, bet celt jumtu pret pagalmu, veidojot to tādā pašā materiālā, kā esošā fasāde, ir pieļaujams. Jautājums ir apdares materiāls.

I.Staša – Šaršūne: nesadzirdēja argumentus par šādu izmaiņu ieguvumiem pašai ēkai. Nepārliecina, ka piedāvātie jumta pārveidojumi uzlabo pilsētas jumta ainavu.

A.Kronbergs: atbildot uz U.Bratuškina komentāru, atšķirīgie Padomes lēmumi dažādu jumta izmaiņu sakarā ir bijuši pamatoti un katrā konkrētajā gadījumā argumentēti. Jumta telpu izmantošana pasargā mūs no jaunu teritoriju apgūšanas un atsevišķos gadījumos – dabas elementu iznīcināšanas. Tas nav nekas nosodāms. Neizbūvēto telpu apgūšana ir jāveicina. Tas, ka katru reizi rūpīgi to izvērtējam, ir pamatoti, nav vienotas formulas visiem gadījumiem. Šajā gadījumā piedāvātās jumta izmaiņas varētu atbalstīt, jo uzskata, ka vizuāli tās no publiskās ārtelpas pārāk uztveramas nebūs.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto jumta stāva izbūves ieceri Rīgā, Elizabetes ielā 12.

Par – 0;

Pret – 3: D.Baltiņa, J.Dambis, I.Staša – Šaršūne;

Atturas – 5: I.Tapiņa, J.Asaris, A.Lapiņš, A.Kronbergs, I.Purmale

Padomes lēmums: neatbalstīt iesniegto jumta stāva izbūves ieceri Rīgā, Elizabetes ielā 12.

6.

Dzīvojamās ēkas Peldu ielā 17 pārbūves priekšlikums; Iesniedzējs: U.Šēnbergs.

Ziņo: U.Šēnbergs informē par izmaiņām kontekstā ar iepriekš vērtēto projektu.

Padomes locekļi izsakās par ieceri:

J.Dambis: konkrēto situāciju vērtējot, atzīstams, ka piedāvātais risinājums ir labāks par iepriekšējo. Ierosina padomei rekomendēt projektu turpmākam darbam, jautājuma izvērtēšanu turpinot atbildīgajās institūcijās.

Padome balso par lēmumu: Padome atzīst piedāvātā dzīvojamās ēkas Peldu ielā 17 pārbūves risinājuma uzlabojumus un aicina projekta turpmāko attīstību vērtēt atbildīgajās institūcijās.

Par – 7: D.Baltiņa, J.Dambis, I.Tapiņa, J.Asaris, A.Kronbergs, I.Purmale, A.Lapiņš

Pret – 0;

Atturas – 1: I.Staša – Šaršūne.

Padomes lēmums: Padome atzīst piedāvātā dzīvojamās ēkas Peldu ielā 17 pārbūves risinājuma uzlabojumus un aicina projekta turpmāko attīstību vērtēt atbildīgajās institūcijās.

7.

Zemes gabala Riharda Vāgnera ielā 14 sadale; Iesniedzējs: Nekustamā īpašuma R.Vāgnera ielā 14 kopīpašnieki.

Ziņo: A.Vasiļjeva informē par argumentiem, kāpēc zemes gabalu izmaiņas būtu iespējamās.

Padomes balso par lēmumu: pamatojoties uz papildus iesniegto informāciju, kas pierāda vēsturisko zemes gabalu robežas, Padome atbalsta piedāvāto zemes gabalu sadalīšanu, atbilstoši vēsturiskajam zemes gabalu robežām.

Par – 8: D.Baltiņa, J.Dambis, I.Tapiņa, J.Asaris, A.Kronbergs, I.Purmale, A.Lapiņš, I.Staša – Šaršūne

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: pamatojoties uz papildus iesniegto informāciju, kas pierāda vēsturisko zemes gabalu robežas, Padome atbalsta piedāvāto zemes gabalu sadalīšanu, atbilstoši vēsturiskajam zemes gabalu robežām.

8.

Ēkas Dzirnava ielā 109 rekonstrukcijas iecere;

Iesniedzējs: Reinis Zariņš.

Ziņo: R.Zariņš informē par ieceri.

Padomes locekļi un eksperti izsakās par ieceri:

V.Brūzis: šī ir kultūrvēsturiski vērtīga ēka, kurai atbilstoši normatīvajiem aktiem aizliegts pārveidot jumtu. Tāpēc Būvvalde aicinājusi šo jautājumu iesniegt izvērtēšanai Padomē. Jāvērtē esošās ēkas pārbūves iespēja un pārveidojumu iekļaušanās apkārtējā vidē.

A.Lapiņš: uzskata, ka šai ēkai jumta paaugstināšana būtu iespējama, tomēr nav pārliecināts par tieši konkrētā risinājuma pieļaujamību. Tā turpmāka izvērtēšana būtu Būvvaldes atbildība. Arī pret pagalma piebūvi nav iebildumu.

G.Princis: pārveidojumi ir iespējami, tomēr piedāvātais risinājums nav pārliecinošs, tas vēl jāpilnveido un jāvērtē atsevišķi.

J.Dambis: pagalma piebūves veidošana ir iespējama, tomēr ne konkrētajā risinājumā.

V.Brūzis: Būvvaldes padome uzskata, ka jumta pārveidojumi ir iespējami atbilstoši ielas apbūves tradīcijām. Pretuguns mūrim jābūt arhitektoniski veidotam. Principā iecere ir iespējama, bet ne piedāvātajā risinājumā.

I.Tapiņa: iesniegtais piedāvājums ir pārāk agrīnā stadijā, lai to vērtētu konkrēti. Būvvaldes izteiktie argumenti plānošanas uzdevumam ir pieņemami.

J.Asaris: varētu piekrist jumta izmaiņām, bet ar noteikumu, ka tiek saglabāts jumta veids.

U.Bratuskins: iesaka aicināt veikt ielas skatu perspektīvu analīzi

Padome balso par lēmumu: Padome principa neiebilst pret kompleksa attīstību, veidojot piebūvi pagalmā saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Padome aicina saglabāt jumtu patreizējā arhitektoniskajā formā (lēzens divslīpju jumts), izņēmuma gadījumā pieļaujot tā pārveidojumus ar noteikumu, ja tas iekļaujas jumta ainavā un apkārtējā pilsētvidē. Padome neiesaka būtiski pārveidot ēkas struktūru, mainot iebraukšanas vietu. Padome iesaka veikt ieceres vizuālo analīzi no dažādiem skatupunktiem.

Par – 7: D.Baltiņa, J.Dambis, I.Tapiņa, J.Asaris, I.Purmale, A.Lapiņš, I.Staša – Šaršūne

Pret – 0;

Atturas – 1: A.Kronbergs.

Padomes lēmums: Padome principa neiebilst pret kompleksa attīstību, veidojot piebūvi pagalmā saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Padome aicina saglabāt jumtu patreizējā arhitektoniskajā formā (lēzens divslīpju jumts), izņēmuma gadījumā pieļaujot tā pārveidojumus ar noteikumu, ja tas iekļaujas jumta ainavā un apkārtējā pilsētvidē. Padome neiesaka būtiski pārveidot ēkas struktūru, mainot iebraukšanas vietu. Padome iesaka veikt ieceres vizuālo analīzi no dažādiem skatupunktiem.

9.

Būvniecības iecere Baznīcas ielā 27/29;
Iesniedzējs: SIA „Lejnieku projektēšanas birojs”, M.Lejnieks.

Pēc iesniedzēja lūguma jautājuma izvērtēšana tiek pārcelta uz 219.sēdi.

10.

Zemes vienību Cēsu ielā 9 (kadastra nr. 0100 026 0109) un Cēsu ielā 9 (kadastra nr. 0100 026 0205) apvienošanas priekšlikums;
Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde.

V.Brūzis informē par ieceri.

Padomes locekļi un eksperti izsakās par ieceri:

J.Dambis: uzskata, ka īpaša uzmanība jāpievērš ēkas Cēsu ielā 9 saglabāšanas nepieciešamībai, ko aicina institūcijām nodrošināt.

Padome balso par lēmumu: piekrist Zemes vienību Cēsu ielā 9 (kadastra nr. 0100 026 0109) un Cēsu ielā 9 (kadastra nr. 0100 026 0205) apvienošanai, ka tiek nodrošināta ēkas Cēsu ielā 9 saglabāšana.

Par – 7: A.Kronbergs, J.Dambis, I.Tapiņa, J.Asaris, I.Purmale, A.Lapiņš, I.Staša – Šaršūne;
Pret – 0;
Atturas – 1: D.Baltiņa

Padomes lēmums: piekrist Zemes vienību Cēsu ielā 9 (kadastra nr. 0100 026 0109) un Cēsu ielā 9 (kadastra nr. 0100 026 0205) apvienošanai, ka tiek nodrošināta ēkas Cēsu ielā 9 saglabāšana.

11.

Par 217.sēdes protokola 4.jautājuma lēmuma adresātiem un turpmāko darbu lēmuma izpildei

Padome vienojas:

1. 217.sēdes protokola izrakstu par 4.jautājumu nosūtīt Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai, Rīgas pilsētas būvvaldei, Ekonomikas ministrijai, kā arī Rīgas pašvaldības policijai.
2. Ņemot vērā nolemto, Padome vienojas katrā sēdē izvērtēt kādu no minētajiem drošības aspektiem.
3. 219.sēdē izvērtēt jautājumu par vēsturisko ēku avārijas stāvoklī esošajiem balkoniem.
4. Tuvākajā laikā rīkot sarunu ar Ekonomikas ministriju par to, kā paredzētie grozījumi Būvniecības likumā uzlabos kultūras mantojuma, īpaši – Rīgas vēsturiskā centra, saglabāšanu atbilstoši starptautiskām konvencijām. Padome lūdz B.Mūrnieci nosūtīt Ekonomikas ministrijai aicinājumu uz šādu diskusiju.

Sēdi slēdz: 17.40

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

D.Baltiņa

J.Dambis

A.Lapiņš

I.Staša – Šaršūne

I.Purmale

I.Tapiņa

Sēdei protokolēja:

B.Mūrniece